

תל-אביב, 9 בנובמבר 2016

לכבוד
רשות ניירות ערך
רחוב כנפי נשרים 22
ירושלים 95464

ג.א.ג.

הנדון: פניה מקדמית- קבוצת אדמה פתרונות לחקלאות בע"מ

בשם מרשתנו, בריטמן אלמגור זהר ושות', רואי חשבון ("בריטמן"), הרינו לפנות אליכם בפניה מקדמית לקבלת אישור רשות ניירות ערך ("הרשות") שבנסיבות המפורטות להלן, אין מניעה כי בריטמן ישמשו רואה חשבון מבקר של חברת אדמה פתרונות לחקלאות בע"מ ("החברה") החל מהדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017 בהתאם לכללים החלים בישראל.

1. רקע

- 1.1. החברה הינה תאגיד מדווח שאגרות החוב שלה נסחרות בבורסה לניירות ערך.
- 1.2. המבקר הפנימי של החברה הינו יהושע הזנפרץ ממשד RSM שיש הזנפרץ ושות' רואי חשבון.
- 1.3. לחברה חברות בנות בארץ ובחו"ל ("חברות בנות").
- 1.4. היקף השעות לעבודת הביקורת הפנימית בחברה ובחברות הבנות נקבע בהתאם לתכנית הביקורת המוצעת על ידי המבקר הפנימי בשיתוף ההנהלה ומאושרת על ידי ועדות הביקורת של הדירקטוריונים השונים בהתאמה.
- 1.5. היקף שעות הביקורת הפנימית על הפעילות בישראל בשנת 2015 היה 2,115 שעות לעומת ההיקף על הפעילות מחוץ לישראל שהיה 944 שעות.
- 1.6. לגבי חברות מוחזקות מחוץ לישראל, המבקר הפנימי עורך בדיקה שקיימת ביקורת בכל החברות הבנות בחו"ל וכן כי קיימות תכניות עבודה לשנה העוקבת וזאת על סמך דוחות שהוא מקבל ממבקרי החברות הרלוונטיות.
- 1.7. המבקר הפנימי בישראל קיבל בשנת 2015 שכר בגובה 109 אלפי דולר ואילו בגין פעילות הביקורת הפנימית מחוץ לישראל שולם שכר טרחה בגובה 162 אלפי דולר.

תל אביב
מרכז טוריאלי 1
תל אביב 6701101, ישראל
טל': 03-6074444
פקס': 03-6074422
www.gkhlaw.com law@gkh-law.com

¹ האמור בסעיפים 1.1-1.8 בפניה זו לקוחים מתוך הדוח התקופתי של החברה לשנת 2015.

1.8. החל משנת 1997, פירמות אחרות הנמנות עם רשת דלויט הבינלאומית ("משרדי דלויט") מעניקות לחברות בנות בחו"ל שירותים בתחום הביקורת הפנימית ("השירותים"). רואי החשבון המבקרים של אותן חברות בנות הינם מפירמה אחרת שאינה נמנית עם רשת דלויט הבינלאומית.

1.9. בריטמן מעוניינת להתמנות כרואה החשבון המבקר של החברה החל מהדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017.

1.10. בכפוף למינוי בריטמן כרואה חשבון מבקר של החברה, משרדי דלויט יפסיקו בתום שנת 2016 להעניק לחברות הבנות של החברה את השירותים.

2. דיון וניתוח החקיקה בישראל

2.1. בכפוף למינוי בריטמן כרואה חשבון מבקר של החברה החל מהדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2017, כאמור, משרדי דלויט יפסיקו להעניק לחברות הבנות של החברה שירותים בתום שנת 2016 ועל כן עם הפסקת השירותים כאמור, אין מניעה הנובעת מאי תלות- לפי החלטת הרשות לניירות ערך בדבר אי תלות המבקר מחודש אוגוסט 1992 ("החלטת הרשות"), שהרי על פי החלטת הרשות אין דרישת צינון אלא קיים איסור לכהן במקביל לביקורת החיצונית כמבקר פנימי.²

בנוסף, סעיף 4 להחלטת הרשות קובע כי מתן שירותים נלווים על ידי המבקר למבוקר עשוי לגרום לכך שאי התלות הנדרשת מהמבקר לא תשמר, אם משום שתתפתח תלות עסקית כלכלית ואם משום שייווצר ניגוד עניינים בין השירותים הנלווים שנותן המבקר, לבין תפקידו כמבקר. סעיף 4.3 קובע שאחד מהמצבים הינו "כהונת המבקר כמבקר פנים של המבוקר". "מבוקר" על פי החלטת הרשות הינו "התאגיד שלגביו נערכת הביקורת". מקום שבו החלטת הרשות ביקשה להתייחס לחברות בנות, ציינה זאת במפורש³, על כן, להבנתנו, סעיף זה מבקש להתייחס בלבד לתאגיד שלגביו נערכת הביקורת ולא לחברות בנות או חברות אחרות בקבוצה.

עיינו בהחלטת הרשות לניירות ערך בעניין חברת סימטרון בע"מ מיום 5 בספטמבר 2007.⁴ בענייננו, הנסיבות שונות שכן שירותי הביקורת הפנימית לחברות הבנות בחו"ל ייפסקו עם מינוי בריטמן כרואה החשבון המבקר של החברה. בכך שונה המקרה בו אנו דנים בצורה מהותית מעניין סימטרון שלעיל.

כל האמור לעיל משמש כנסיבות המאפשרות לערוך ביקורת חיצונית עם הפסקת שירותי הביקורת הפנימית.

² בהתאם לסעיף ד(1) בהחלטת רשות לניירות ערך בדבר אי תלות המבקר מחודש אוגוסט 1992.

³ ראו למשל סעיפים 5.3 ו-5.4 להחלטת הרשות.

⁴ http://www.isa.gov.il/Download/IsaFile_2129.pdf

2.2. תקנה 3(7) לתקנות רואי חשבון (ניגוד עניינים ופגיעה באי תלות כתוצאה מעיסוק אחר), התשס"ח-2008 ("התקנות") קובעת חזקה הניתנת לסתירה לפיה "רואה חשבון מצוי בניגוד עניינים או שנפגעה אי תלותו במבוקר, אם הוא עסק או עוסק במהלך תקופת הביקורת, או בשנה שקדמה לה, במישרין או בעקיפין, בעיסוק אחר או בפעולה כמפורט להלן: (7) אדם ממשרד רואה החשבון משמש מבקר פנימי של הלקוח או עוסק בביקורת פנימית של הלקוח מטעם המבקר הפנימי, במסגרת תפקידו כמבקר הפנימי של הלקוח". "לקוח" לעניין זה הינו החברה וכל החברות שמאוחדות בדוחות הכספיים שלה. על פי התקנות, הגדרת "משרד רואי חשבון" כוללת הגדרת "רואה חשבון מבקר" המוציאה מגדרה את מי שפועל מחוץ לישראל דרך קבע. על כן, לפי הגדרה זו, דלויט אינה נחשבת כ"רואה חשבון מבקר" וממילא אינה נכללת בגדר הגדרת "משרד רואה חשבון" לגביו מתייחסת ההוראה בתקנה 3(7) לעיל. על כן אין מניעה, כי בריטמן ישמשו רואה חשבון מבקר של החברה על פי התקנות.

2.3. יצוין, כי גם אם יתכנו נסיבות המצדיקות להתייחס לפירמות שונות ברשת כאל אותו משרד, הרי שמדובר להבנתנו בנסיבות של קיום חשש לביקורת עצמית (self-review). כך למשל מצב בו תערוך הפירמה נהלי ביקורת על נתוני שווי נאות של נכסים במאזן המבוקר כאשר המבוקר הסתמך בסעיפים אלו על הערכות שווי שבוצעו על ידי פירמה החברה ברשת. נסיבות אלו אינן רלוונטיות לענייננו שכן אין כל חשש שעבודת הביקורת ככל שתיעשה על ידי בריטמן תתייחס לעבודת ביקורת פנימית בחברות בנות בחו"ל, שכן כאמור, אם המינוי לביקורת החברה החל מ-2017 יאושר, משרדי דלויט בעולם יפסיקו לתת את השירותים בתום שנת 2016. גם אם השירותים היו ממשיכים להינתן, דבר שלא יקרה בענייננו, הרי שכל עוד הדוחות הכספיים של חברות הבנות מבוקרים על ידי רואי חשבון אחרים ובריטמן יתבסס על עבודתם בעת מתן חוות דעתו על הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, לא צפויה ביקורת עצמית ופגיעה באי תלות בריטמן.

2.4. יתר על כן, מבדיקה של הכללים הבינלאומיים⁵, אין מניעה כי מי ששימש מבקר פנימי ישמש כרואה חשבון מבקר ובלבד שלא ישמש בו זמנית כמבקר פנימי, דהיינו לא נדרשת תקופת צינון כלל. קל וחומר, שאין כל מניעה שפירמה שהעניקה שירותי ביקורת פנימית לחברות מוחזקות, המבוקרות על ידי פירמה חיצונית אחרת, תשמש בתפקיד רואה חשבון מבקר לחברה האם.

2.5. בכפוף למינוי בריטמן כרואה חשבון מבקר של החברה, משרדי דלויט יפסיקו להעניק לחברות הבנות של החברה שירותי ביקורת פנימית.⁶

⁵ ראו סעיף 290.30 לקוד האתי לרואי חשבון של ה-IFAC.

<https://www.ethicsboard.org/system/files/publications/files/2016-IESBA-Handbook.PDF>

⁶ בהתאם לסעיף ד(1) בהחלטת רשות לניירות ערך בדבר אי תלות המבקר מחודש אוגוסט 1992.

3. סיכום

- 3.1. לסיכום, הבקשה מתייחסת למצב בו המבקר החיצוני אינו משמש בו זמנית גם כמבקר פנימי. יתר על כן, מדובר בביקורת פנימית שבוצעה לגבי חברות מוחזקות אשר מבוקרות בביקורת רואה חשבון חיצוני על ידי פירמות אחרות שאינן נמנות עם משרדי דלויט בעולם.
- 3.2. לאור כל האמור בפנייה מקדמית זו לעיל, בריטמן מבקשת, כי סגל הרשות יאשר את עמדתה, לפיה בנסיבות שתוארו לעיל, אין מניעה כי בריטמן תשמש רואה החשבון המבקר של החברה החל מהדוחות הכספיים לשנת 2017, ובלבד שמשרדי דלויט יפסיקו ליתן שירותים כאמור בתום שנת 2016.

4. הערות

- 4.1. בחתאם לנוהל פנייה מקדמית, בריטמן מתחייבת לאמץ את עמדת רשות ניירות ערך, כפי שתבוא לידי ביטוי בתשובה לפניה זו.
- 4.2. בריטמן מודעת לעובדה, כי הפניה אליכם ותשובתכם יפורסמו בנוסחן המלא באתר רשות ניירות ערך, ומבקשת כי ככל שיפורסמו, ימחקו מהן שמותיהן ופרטיהן המזהים של בריטמן והחברה.

נודה על קבלת תגובתכם בהקדם האפשרי.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה או הבהרה.

בכבוד רב,
ירון הרמן, צו"ד
גרוס, קלינהנדלר, חודק, הלוי, גרינברג ושות'